

$$P_{\kappa_i} = \frac{P_{\gamma_i}}{C_i}$$

Рівень якості та конкурентоспроможності кожної з оцінюваних моделей одягу у балах представлено у табл. 4.

Таблиця 4

Рівень конкурентоспроможності моделей одягу

Показники	Рівень показників за моделями						
	1	2	3	4	5	6	7
Рівень якості	9,127	9,24	8,692	8,349	8,609	9,097	8,408
Ціна, грн.	824	925	844	864	900	1354	920
Рк _i	0,0111	0,0100	0,0103	0,0096	0,0096	0,0067	0,0091

Показник конкурентоспроможності продукції по підприємству розраховується як середньозважене коефіцієнтів конкурентоспроможності окремих видів продукції.

Ця методика дозволяє, на нашу думку, отримати достатньо об'єктивні результати оцінки конкурентоспроможності продукції підприємства легкої промисловості та визначити ті характеристики моделей одягу, які потребують подальшого вдосконалення.

Література

1. Журило І.В. Конкурентоспроможність нової продукції промислово-виробничого призначення: теоретичні аспекти, методика прогнозування та забезпечення: Монографія: – Кіровоград, ПВД «Мавік», 2007. – 186 с.
2. Каплина О.В. Оценка конкурентоспособности массового товара // Маркетинг в России и за рубежом. – 2001.–№4. – С. 28-48.

Васілов В.В., студ. гр. ЕК-10МБ, Нісфоян С.С., асист.
Кіровоградський національний технічний університет

РЕЗЕРВИ І ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

Проблеми виходу України з економічної кризи змушують підприємство замислюватися над пошуком різноманітних можливостей та невикористаних резервів економічного зростання. Вагоме місце серед них належить підвищенню продуктивності праці.

Проблема підвищення продуктивності праці стала предметом уваги багатьох зарубіжних дослідників, зокрема – Д.Сінка, Ф.Тейлора, Г.Емерсона, Б.Генкіна, Р.Колосової, Р.Яковлева та ін. Серед українських дослідників істотний внесок у вивчення цієї проблеми належить А.Ревенку, А.Колоту, Т.Заяць, Г.Кулікову, О.Грішновій, М.Семикіній.

Що стосується продуктивності праці, то за рекомендаціями МОП,

це є показник, який відображає ступінь ефективності використання одного конкретного фактору виробництва – праці.

Ріст продуктивності праці є загальним об'єктивним економічним законом, суть якого полягає в тому, що з розвитком суспільного виробництва, впровадженням нових технологій, використанням сучасних матеріалів та з покращенням організації праці робітник виготовляє за одиницю часу все більший обсяг матеріальних благ.

Одночасно цей закон є і законом розвитку людського суспільства, а тому велика увага приділяється зростанню продуктивності праці на макро- і мікроекономічних рівнях.

У процесі виробництва функцією живої конкретної праці є створення нової вартості, а також перенесення робочого часу, матеріалізованого в речових елементах виробництва, на створюваний продукт. Тому продуктивність праці відображає ефективність як живої, так і сукупної (живої та уречевленої) праці. Розрізняють поняття індивідуальної (живої праці) та суспільної (живої й уречевленої) праці.

Продуктивність праці тісно пов'язана з інтенсивністю живої праці.

Інтенсивність характеризує ступінь напруженості праці за одиницю часу і вимірюється кількістю затраченої людської енергії. Чим вищий рівень інтенсивності праці, тим вища її продуктивність. Максимальний рівень інтенсивності визначається фізіологічними й психологічними можливостями людського організму, а це значить, що інтенсивність праці є обмеженою.

У практиці економічної діяльності для планування, обліку, аналізу результативності й ефективності праці використовується система показників, яка дозволяє визначити продуктивність праці у масштабі окремого працівника, виробничої дільниці, підприємства, організації, галузі і суспільства в цілому.

Продуктивність праці — це ефективність затрат конкретної праці, яка визначається кількістю продукції, виробленої за одиницю робочого часу, або кількістю часу, витраченого на одиницю продукції. Зростання продуктивності праці означає збільшення кількості продукції, виробленої за одиницю часу, або економію робочого часу, витраченого на одиницю продукції.

Резерви підвищення продуктивності праці — це невикористані можливості економії затрат праці (як живої, так і уречевленої), які виникають унаслідок дії тих чи інших чинників (удосконалення техніки, технології, організації виробництва і праці тощо). Рівень продуктивності праці залежить від ступеня використання резервів.

Резерви підвищення продуктивності праці визначаються науково-технічним прогресом, удосконаленням організації виробництва, впровадженням ресурсозберігаючих технологій. Тому доцільно в кожний конкретний період використовувати саме ті резерви, що дають

максимальну економію праці за мінімальних витрат.

Чинники – це рушійна сила, суттєва причина, обставина, що впливає на процес та змінює рівень і динаміку продуктивності.

Розрізняють дві основні групи чинників продуктивності: зовнішні (які не контролюються) і внутрішні (які контролюються). Зовнішні чинники охоплюють політичні, соціальні й економічні аспекти розвитку суспільства; урядові рішення та інституційні механізми; наявність фінансів, транспорту, комунікацій і сировини. Вони перебувають поза контролем з боку окремого підприємства.

Внутрішні чинники – це ті, які перебувають у зоні контролю окремого підприємства.

В умовах становлення ринкових відносин великого значення набувають такі чинники, як посилення конкуренції товаровиробників, роздержавлення і приватизація економіки, розвиток малого і середнього бізнесу, фінансово-економічна стабілізація, сильна система соціальної підтримки на основі активної структурно-інвестиційної політики в напрямі випереджаючого розвитку виробництва споживчих товарів і надання послуг, підвищення гнучкості виробництва, його сприйнятливості до змін попиту і технологічних нововведень, ефективне формування зайнятості населення.

Отже проблема підвищення продуктивності праці персоналу підприємства, вимагає вдосконалення методологічних та методичних підходів до аналізу та визначення впливових чинників на макро- та макрорівнях, врахування резервів підвищення продуктивності праці в нових умовах господарювання та підвищення її з позиції інноваційного розвитку.

Література

1. Богиня Д. П., Грішнова О. А. Основи економіки праці: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2000. – 313с. Глава VIII, с. 192-211.
2. Завіновська Г. Т. Економіка праці. – К.: КНЕУ, 2000. – С. 43 - 63.
3. Тимош І. М, Економіка праці: Навч. Посібник. – Тернопіль: Астон, 2001. – 347с.- Розділ IV, с. 146 - 176.
4. Бондарь И.К. Производительность труда: вопросы теории и практики. К.: Наукова думка, 1991, Глава. 1. с.20-47.

Велігіна І.О., студ. гр ОА-09-2 (наук. керівн.: Орлова А.А.)
Кіровоградський національний технічний університет

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Світова фінансова криза і перебудова, які відбуваються в Україні, торкнулися всіх сфер суспільного життя, викликавши несприятливі